

Tovarășul DUMITRU POPESCU

Pentru a defini esența bilanțului cu care Partidul Comunist Român se prezintă la acest Congres — după 35 de ani de guvernare — ar fi, cred, suficient de edificator să spunem că el a făcut din România una din cele mai dinamice societăți contemporane și, în același timp, o țară total liberă și suverană. Mi se pare de prisos a demonstra ce înseamnă aceasta pentru o națiune care a cunoscut secole de înapoiere, și care a trebuit să ducă pe umeri, vreme îndelungată, oite un dureros și umilitor jug străin.

Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu și pachetul celorlalte documente ale Congresului al XII-lea constituie o reală dezvoltare creatoare a Programului partidului adoptat de Congresul al XI-lea. Este prima oară când partidul nostru dispune de o asemenea laborioasă programare a soluțiilor pentru cea mai stringentă problemă previzibilă a deceniului viitor, în condițiile când modernizarea socialistă a României va trebui să înfrunte influențele proceselor contradictorii periculoase, adesea chiar dramatice, ale economiei și politicii mondiale. În aceasta se întruchipează un înalt spirit de răspundere național, o concepție realistă, cetezătoare, revoluționară, într-un cuvânt, însuși socialismul științific, promovat cu seriozitate și competență de partidul nostru. Iată o lucrare socială, cu adevărat monumentală prin complexitatea și vizionarismul ei lucid, matematic, dar și romantic, în care putem desluși înimile de forță ale gândirii inițiatorului și principalului ei autor — tovarășul Nicolae Ceaușescu, ce trăiește destinul acestui neam nu numai la cea mai înaltă tensiune comunistă patriotică, pasională, așa spune, dar și în epicentrul marilor seisme ale lumii, în care se află mereu, prin cunoșcuta-i vocație politică planetară.

În toate acestea nu poți să nu remarci, totodată, ca un numitor comun, forța și amploarea gândirii și muncii poporului român. Nu doar un sentiment firesc, ci autoritatea imparțială a faptelor și datelor judecate la rece mă îndreptătesc să afirm că, trăind într-o țară mică, sintem fiii unui popor mare.

Poporul român, conștient de comandamentul istoric al epocii, s-a angajat, fără omlază, dar decis și tenace, să iasă odată pentru totdeauna la lumină, să intre în rîndul națiunilor

prospere ale lumii. Este o înaltă onoare să aparținem acestui popor matur, luminat și curajos — și nu există sacrificiu pe care el să nu-l merite din partea noastră, a tuturor.

Mobilul declarat al tuturor proiectelor pe care le vom adopta — *a spus în continuare vorbitorul* — nu este acumularea în sine de bunuri materiale și de forță, nu este o orgolioasă concurență cu aberanta societate de consum, ci realizarea unei noi calități a vieții oamenilor. Desigur, ne propunem ca poporul nostru să dispună de tot ce are nevoie, să nu fie constrins la nici o privațiune. Dar calitatea vieții nu înseamnă numai satisfacție fiziologică, ci și bucuria demnității morale, a plenitudinii intelectuale, plăcerea cunoașterii și a manifestării sensibilității cu care ne-a înzestrat natura.

În cristalizarea unei noi calități a vieții, alături de producătorii bunurilor materiale — modestii demiurghi ai bazelor civilizației socialiste — oamenii de cultură, artiștii, ideologii, propagandiștii, găsesc un larg teren de exercitare a funcției lor sociale, de afirmare a necesității și utilității lor, a rolului pe care mai mult ca oricînd li-l conferă acum istoria. Omul liber ajuns pe calea revoluției la noua treaptă a condiției sociale, oferite de socialism, trebuie să se bucure de viață într-un mod mult mai elevat decît individul înlăunțuit în mecanismul necruțător al capitalismului. El are dreptul să poată gusta frumusețea ideilor mari, profunde, ca și adîncimea tuturor frumuseților plămînite de omînire, să trăiască într-o ambianță armonioasă, să simtă permanent respectul personalității sale, respectul valorilor autentice, pentru a putea respecta la rîndu-i personalitatea și valoarea celorlalți, pentru a se putea dărui generos semenilor săi, colectivității. Aceasta este, cred, semnificația umanismului revoluționar pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu ne cere să-l punem la temelie întregii suprastructuri, ca de altfel a societății în ansamblu.

Putem afirma cu toată convingerea că viața noastră spirituală cunoaște astăzi dimensiuni fără precedent, substanța ei înfrîind profund mentalitatea oamenilor, poziția lor civică, însăși existența materială. Dar, ca întotdeauna, cu nedesmințita sa luciditate și exigență comunistă, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a avertizat și la acest Congres asupra pericolului automulțumirii. Desigur, remarcă vizează

ansamblul dezvoltării societății, spiritul de luptă al partidului, clanul general al muncii socialiste, dar nu în mai mică măsură ideologia, educația, cultura care, așa cum ne reamintește tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu reușesc să țină pasul cu dinamismul transformărilor revoluționare. Raportul cere, pe bună dreptate, realizarea unei noi calități și în acest domeniu.

Desigur, frontul nostru ideologic, condus direct de partid, dovedește constant o orientare justă, socialistă, are la bază permanent Carta noastră teoretică revoluționară, participă din toate forțele la construcția noii orânduiri, la pregătirea și manifestarea politică a oamenilor. Nu putem subaprecia însă fenomenele negative ce persistă în acest domeniu, unele, de vreme îndelungată. În numeroase lucrări ce se vor teoretice, izbesc repetarea obsesivă a unor noțiuni și teze generale, sărăcia de idei, competența scăzută, tonul scolastic, rezultat din anemicul contact cu viața, lipsa de originalitate, de contribuție creatoare a autorilor. Se pare că dăinuie încă o anumită comoditate intelectuală tradusă în așa-zisa teamă de a greși, cu atât mai supărătoare cu cât contravine total mobilității și cutezanței gândirii partidului nostru, spiritului său profund novator. Nu mai vorbim că aceasta nu are nimic comun cu întregul proces de primire a țării. N-am mai putea vorbi de nici un progres dacă și producătorii bunurilor materiale, oamenii noștri de știință s-ar opri, timorați, la porțile noului, ale necunoscutului, preferând să repete mereu ceea ce au mai făcut. Trebuie să recunoaștem, de asemenea, că propaganda noastră ar trebui să fie mult mai puternic racordată la mișcarea internațională a ideilor, la dezbaterile contemporane în jurul temelor vitale ale umanității, ale perspectivelor societății și omului, ea și la cele mai noi cercetări ale științelor exacte. Filosofii, sociologii, economiștii, propagandiștii în general, își pot justifica menirea numai dovedind că pot răspunde în mod documentat, convingător și inspirat, întrebărilor sfredelitoare ale omului modern despre sine despre locul său în univers, despre raporturile sale cu natura și cu lumea.

Partidul nostru — *a subliniat în continuare vorbitorul* — este profund preocupat de perfecționarea fizionomiei etice a oamenilor, în calitatea lor de ființe sociale. Despre aceasta se scrie și se vorbește destul de mult în presă, la Radioteleviziune, în cărți, cu prilejul diferitelor manifestări politico-educative. Perimetrul investigațiilor este însă destul de restrâns, aspecte, li faptele dezbătute sînt nu o dată nesemnificative, în general, problema nu este abordată la anvergura staturii morale a poporului nostru, la nivelul marilor schimbări din conștiința publică. Va trebui să atacăm în mod frontal problemele morale arzătoare, evidente de viață însăși, spulberind bagajul perimat și nociv al mentalităților, obiceiurilor și comportărilor pe

care le mai ținem după noi din lumea veche, întărind și dezvoltînd curentul de opinie înaintat, situat pe pozițiile umanismului revoluționar, făcînd din fiecare cetățean un militant social conștient, un om demn, responsabil, rațional.

În cultură ne bucurăm de o mișcare artistică viguroasă și elevată, de talente autentice și foarte variate — lucru firesc la un popor atît de înzestrat, creator al unei inestimabile zestre spirituale milenare. În anumite genuri putem spune cu mîndrie că nu ne simțim cu nimic mai prejos decît țările cu mare haimă artistică. Apare, de aceea, cu atît mai uejustificată o anumită tendință provincială de a mima străinătatea tocmai în ceea ce are ca particular. Desigur, trebuie să ne împărțim din tot ce e prețios și nou în experiența artistică a lumii, dar nu pentru a ne estompa individualitatea, ci, dimpotrivă, pentru a contura și mai bine originalitatea creației naționale. De ce să ne prefacem, într-o operă sau alta, că gîndim și simțim ca alții din punct de vedere estetic, atunci cînd avem de exprimat o sensibilitate proprie, românească, extrem de interesantă și inedită, capabilă ca însăși să îmbogățesc și să diversifice cultura universală. Doar și pînă acum ne-am putut distinge numai prin mari originali ca Eminescu și Caragiale, Panait Istrati, Brăncuși sau George Enescu. Cea mai mare greșală pe care am putea-o face în artă ar fi aceea de a refuza să fim noi înșine, ignorînd experiența istorică și chiar existențială, cu adevărat emoționantă, a poporului român, personalitatea sa demnă de cel mai mare interes nu numai aici, acasă, ci și pe plan universal. Festivalul „Cîntarea României”, pe lîngă celelalte atribute și îndatoriri, o are și pe aceea de a face fuziunea deplină dintre creația noastră artistică nouă și înțelepciunea, sensibilitatea, profundele particularități spirituale ale poporului.

Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu ne îndeamnă să facem din concepția revoluționară a partidului flacăra vie care să lumineze întregul drum al societății, întreaga viață a oamenilor, astfel ca în tot ce întreprindem să palpitem spiritul revoluționar. În ce privește ideologia și cultura, un asemenea deziderat nu se poate realiza doar printr-o voce mai ridicată sau mai stridentă a celor chemați să le facă. Cu atît mai puțin, printr-un joc gratuit de umbre, oricît de grațioase ar fi acestea. Atingerea acestui țel cere, în primul rînd, o tot mai largă și solidă pregătire culturală, științifică, teoretică, o mai mare adîncime a cugetului, o vibrație intelectuală mai intensă, în ritm cu viața și preocupările poporului.

Vom fi revoluționari prin forța și frumusețea mesajului umanist al ideilor, operelor și acțiunilor noastre — *a subliniat vorbitorul*. Vom fi revoluționari în măsura în care tot ceea ce facem va înobilă sufletul și va tonifica voința de mai bine și puterea de dăruire a oamenilor. Vom fi revoluționari dacă

prin ceea ce scriem, spunem și facem vom reuși să sperim clanul poporului nostru, angajat în grandioasa competiție a progresului. Vom fi revoluționari dacă vom face din idei, din artă, din toți factorii de educație, o baricadă a spiritului împotriva vechiului din noi, din societate, din întreaga lume, o rampă de lansare a marilor adevăruri și idealuri ale comunismului. La acest Congres de importanță istorică al partidului, simțim datoria să ne angajăm, în numele tuturor celor ce activează pe tărîmul ideologiei, culturii, presei, să dăm muncii noastre viitoare un asemenea conținut pentru a fi la înălțimea noilor cerințe ale societății și a îndemnului înflăcărat al secretarului general.

Tovarășa SUZANA GÂDEA

Vă rog să-mi permiteți să exprim, în acest înalt for al comuniștilor, aprobarea totală și adeziunea entuziastă ale tuturor celor ce lucrează în domeniul culturii și artei, ale tuturor creatorilor de valori literar-artistice, față de Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, strălucită analiză a viciei politice interne și internaționale. Ne asociem, cu deosebită stimă, voinței unanime a partidului și poporului, ca tovarășul Nicolae Ceaușescu, revoluționar și patriot înflăcărat, simbol al înfloririi României socialiste, promotor de frunte al aspirațiilor de pace și strinsă colaborare între națiuni, să fie reales în funcția de secretar general al partidului.

Aducem, de asemenea, un fierbinte omagiu de apreciere și dragoste tovarășei Elena Ceaușescu, eminentă personalitate politică, remarcabil om de știință care, fără a-și prenepeți forțele, se dăruiește cu abnegație activității desfășurate spre binele și fericirea întregului popor, stimulând cu energie și impresionantă capacitate creatoare știința și învățămîntul românesc, înflorirea artei și culturii în patria noastră.

Dind expresie năzuințelor supreme ale națiunii, aplicînd în mod creator principiile socialismului științific la condițiile concret-istorice românești, raportul Comitetului Central al partidului, prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, documentele Congresului al XII-lea stabilesc calea înfăptuirii în continuare a prevederilor Programului partidului, deschid noi și luminoase perspective făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism.

În continuare, vorbitoarea a arătat: Așa cum s-a subliniat, în această perioadă s-au obținut realizări însemnate și în domeniul

De la tribuna Congresului al XII-lea vreau să aduc cel mai cald omagiu marelui comunist, a cărui muncă titanică și a cărui gândire scăpărătoare și-au întipărit efigiiile pe noul destin al poporului nostru, pe cea mai strălucită pagină din istoria modernă a României, omului de stat cunoscut și stimat pe toate meridianele lumii datorită curajului, principialității și puterii de convingere cu care luptă pentru pacea, dreptatea și fericirea popoarelor — tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin cele spuse consider că mi-am motivat pe deplin votul pe care-l voi da pentru re alegerea celui mai prominent exponent al poporului român, în înalta funcție de secretar general al partidului nostru.

culturii și artei. Au apărut opere valoroase, în care trecutul eroic al poporului și prezentul socialist al patriei și-au găsit o vie reflecție. Sintem contemporanii unei emulații culturale cu caracter de masă, cum nu a mai cunoscut niciodată țara noastră. Relevăm cu profundă satisfacție că oamenii de artă și cultură din țara noastră, animați de ideile nobile ale socialismului, de sentimentele celui mai fierbinte patriotism, s-au dovedit a fi, așa cum i-a numit tovarășul Nicolae Ceaușescu, ajutoare de nădejde ale partidului.

Stimați tovarăși, după cum se știe, în ultimii ani, din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au fost instituite forme democratice în care se dezbate, cu participarea largă a creatorilor, a oamenilor muncii, problemele fundamentale din sfera culturii. Un asemenea for, *a subliniat vorbitoarea*, l-a constituit Congresul educației politice și al culturii socialiste. În contextul perfecționării și democratizării formelor de conducere și îndrumare pe tărîmul culturii se înscriu și măsurile de o însemnătate și semnificație deosebită cu privire la creșterea rolului și răspunderii organizațiilor de partid și de stat, de masă și obștești, a uniunilor de creație, a conducătorilor colectivi ale redacțiilor, editurilor, caselor de filme, instituțiilor de spectacole, în munca de informare și educare a oamenilor muncii, în activitatea cultural-educativă și literar-artistică. Toate acestea sînt dovezi edificatoare pentru profundul democratism al orînduirii noastre, pentru atmosfera tonică de emulație și libertate creatoare.

Referindu-se la Festivalul național „Cîntarea României”, vorbitoarea a spus: Conști-

taînd un elogiu adus muncii, creației materiale și spirituale, festivalul a înlesnit și a determinat o conlucrare strînsă între artiștii profesioniști și amatori, o apropiere continuă între fenomenul cultural-artistic și masele largi de oameni ai muncii, sub semnul dezvoltării conștiinței socialiste a celor ce muncesc, făuririi omului de o calitate nouă, cu o concepție înaintată despre lume și viață, animat de idealurile socialismului și comunismului.

Pe drept cuvînt, însă, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a criticat orientarea unor manifestări din cadrul festivalului spre serbări și concursuri folclorice și divertisment artistic, neglijîndu-se munca politică și educativă de masă, stimularea creativității tehnico-științifice, educația materialistă a oamenilor muncii, cultivarea spiritului revoluționar. Neajunsuri s-au manifestat și în sfera creației literare, publicîndu-se destule lucrări nesemnificative, ce nu răspund cerințelor contemporane, precum și în artele plastice, în producția de filme, în domeniul instituțiilor de spectacole teatrale și muzicale, în alte sectoare ale activității culturale în care am fost tributari formalismului și superficialității, tendințelor de a rezolva în mod facil probleme de importanță majoră ale vieții noastre spirituale.

În lumina strălucitului Raport, deschizător de istorice perspective, prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, a documentelor programatice ce vor fi adoptate de Congres, activi-

tatea în sfera culturii și artei se cere substanțial îmbunătățită. Creșterea cu 26 la sută a cheltuielilor pentru cultură și artă în cincinalul 1981—1985 față de cincinalul anterior, care va asigura amplificarea acestei activități în concordanță cu cerințele mereu sporite de ridicare a nivelului de cultură al întregii populații, reclamă concentrarea și mai activă a forțelor noastre.

Răspunzînd orientărilor și indicațiilor cuprinse în Raportul prezentat de tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu, Consiliul Cultural și Educației Socialiste se angajează, a afirmat vorbitoarea, să-și îmbunătățească stilul de muncă, imprimîndu-i un mai puternic caracter militant, revoluționar. Vom acționa mai ferm și mai consecvent pentru ridicarea exigenței ideologice și artistice față de actul de creație, pentru a determina realizarea de noi opere, cu tematică majoră, care, într-o amplă deschidere de genuri și modalități, bîcînuind stări de lucruri negative și concepții înapoiate, să reflecte convingător dinamismul societății, unitatea de acțiune a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, în procesul de edificare a orînduirii socialiste și comuniste.

Vom asigura, de asemenea, îmbunătățirea radicală a activității de propagandă externă, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe și cu ceilalți factori care au responsabilități în această direcție, sporind aportul la afirmarea valorilor spirituale românești peste hotare.

Tovarășul ILIE RĂDULESCU

Doroc înainte de toate — în consens cu întregul Congres — să relev însemnătatea deosebită pentru prezentul și viitorul poporului nostru a Raportului prezentat Congresului de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului. Prin analiza drumului parcurs de națiunea noastră, Raportul se constituie într-o strălucită frescă socială și politică a realizărilor impresionante înregistrate de poporul nostru în acești ani de puternice avînt creator. El jalonează, totodată, perspectivele dezvoltării României în următoarea perioadă istorică, deschizînd noi și largi orizonturi realizării Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Pe bună dreptate se subliniază că tot ce am înfăptuit, tot ce proiectăm pentru viitor reflectă marea capacitate de sinteză politică, de organizare și conducere a partidului nostru, care își exercită cu succes misiunea încredințată de popor, de forță conducătoare a

societății. Totodată, consider necesar să evidențiez și cu rolul determinant, aportul de prim ordin teoretic, politic, organizatoric, de concepție și acțiune al tovarășului Nicolae Ceaușescu. Îmi fac, de aceea, o datorie de onoare de a exprima aici, în cadrul Congresului, deplina aprobare față de Raportul Comitetului Central, de proiectele de documente aflate în dezbateră și decizia Congresului, de întreaga politică internă și internațională a partidului nostru. Totodată, avînd în vedere înaltele calități de conducător, probate priu întreaga sa activitate revoluționară, personalitatea sa politică proeminentă, trăsăturile de patriot și internaționalist consecvent, susținem cu adevărate sentimente de prețuire și recunoștință reinvestirea în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În continuare, vorbitorul a subliniat atenția deosebită de care s-a bucurat, în anii care au trecut de la Congresul al XI-lea al partidului, activitatea ideologică și culturală, din

partea Comitetului Central, a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, importanța primordială pe care au avut-o Programul adoptat de Congresul al XI-lea, Congresul educației politice și al culturii socialiste, hotărârile plenarei C.C. al P.C.R. din noiembrie 1976, consfăturile organizate la C.C. al P.C.R. cu cadrele din domeniul ideologiei, educației politice și culturii, întâlnirile secretarului general al partidului cu oamenii de litere și arte, participarea sa la conferințele uniunilor de creație. Ideile teoretice, punctele de vedere originale elaborate în această perioadă de secretarul nostru general au îmbogățit tezaurul ideologic al partidului, au constituit un sprijin direct în pregătirea politică a comuniștilor, a oamenilor muncii, au sporit aportul gândirii social-politice românești la afirmarea marxism-leninismului creator în lume.

Remarcând progresele și rezultatele activității politico-educative desfășurate de partidul nostru în această perioadă, *vorbitorul a stăruit asupra* lipsurilor și neajunsurilor existente în propaganda de partid, în activitatea cultural-educativă, în domeniul științelor social-politice. Subliniind acordul deplin la criticile formulate în Raport, dorește să asigure Congresul de hotărârea formă a noastră, a celor care activăm în domeniul propagandei, de a acționa cu toată energia pentru înlăturarea acestora și realizarea în condiții superioare de organizare și eficiență a marilor

sarcini ce ne revin din Programul partidului, din hotărârile Congresului al XI-lea.

În continuare, vorbitorul s-a referit pe larg la sarcinile privind intensificarea cercetărilor în științele social-politice, sporirea combativității și creșterea eficienței în învățămîntul politico-ideologic, în propaganda prin conferințe, în munca politică de masă, orientarea tot mai mult a întregii activități de propagandă spre educarea maselor, în primul rînd a tinerii generații, în spiritul patriotismului, al devotamentului față de patrie, partid și popor, al frăției dintre oamenii muncii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare, asigurarea unui caracter permanent muncii de educare materialist-științifică a comuniștilor, a maselor de oameni ai muncii, participarea sporită a maselor la Festivalul național „Cîntarea României”, dezvoltarea creației literar-artistice pe coordonatele definite de partid, necesitatea unei participări mai active și mai ferme la mișcarea de idei din lumea contemporană.

Dorește, în încheiere, să asigure Congresul, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, că lucrătorii din sistemul ideologiei și culturii, dezvoltînd ceea ce e pozitiv din experiența dobîndită și înlăturînd neajunsurile existente, vor desfășura o activitate politico-ideologică și cultural-educativă tot mai bogată, de o calitate și eficiență sporită, care să contribuie în măsură hotărîtoare la cultivarea în masă a spiritului revoluționar, la formarea omului nou, cu un larg orizont ideologic și cultural.

Tovarășul GEORGE MACOVESCU

Ne-am întrunit din nou în forumul suprem al partidului — Congresul — pentru a chibzui cu grijă, cu răspundere, cu înțelepciune și cu îndrăzneală asupra destinelor acestei țări a noastre, ale poporului român, ale clasei muncitoare. Cu luni în urmă au fost publicate proiectele de documente, încă un fapt grăitor al democratizării vieții noastre de partid. Apariția lor în presă ne-a dat posibilitatea și răgazul să reflectăm cu temeinicie la cele ce avem de făcut. Raportul prezentat de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în ziua deschiderii Congresului, *a apreciat vorbitorul*, a adus noi lumini, noi analize, noi aprecieri, noi idei, noi propuneri, care, ca de obicei, ne obligă și ne cheamă să gîndim și, în consecință, să acționăm. Cu acea pătrundere sigură și profundă în esența lucrurilor și a evenimentelor care îl caracterizează pe secretarul general al partidului, cu acea îndrăzneală a unei excepționale personalități comu-

niste, cu acea pasiune și dragoste pentru tot ce este al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a înfățișat analitic desfășurarea evenimentelor de la Congresul al unsprezecelea și pînă acum, dar, mai ales, a aruncat o puternică lumină asupra viitorului. Pomînd de la stadiul atîns în dezvoltarea economiei românești și de la necesitatea ca țara noastră să se transforme, într-un timp relativ scurt, într-un stat dezvoltat din toate punctele de vedere, expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu și proiectele supuse discuției noastre prefigurează imaginea patriei de mîine, cu o pregnantă forță revelatoare și mobilizatoare, o imagine plină de speranțe a viitorului nostru ca popor și stat, un viitor garantat prin biruințele de pînă acum, prin capacitatea de muncă și creație a poporului român.

După acest congres intrăm într-o perioadă și mai febrilă de construire în România a societății socialiste multilaterale dezvoltate. Facem aceasta — *a spus vorbitorul* — în

condițiile unei situații internaționale care se schimbă rapid și ale unei extraordinare revoluții în tehnică și în știință. Urcușul nostru se accentuează. Energiile vor fi puse la mari încercări. Eforturile se vor dubla. Voințele se vor încorda. Acesta este momentul hotărâtor al istoriei noastre contemporane și trebuie să trecem prin el cu izbândă deplină. Conștiința ne este clară că altă cale nu există.

Cum vom fi prezenți noi, scriitorii, în acest moment de mare tensiune creatoare, cum îl vom consemna în operele noastre?

Participanți cu inima și mintea la tot ce se întâmplă azi în România, scriitorii, indiferent de limba în care se exprimă, își află în proiectul de Directive, în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu propriul lor program de muncă. Așa cum s-a spus într-o recentă ședință a Consiliului Uniunii Scriitorilor, în care s-au discutat proiectele de documente, literaturii îi revine nobila misiune de a da glas aspirațiilor de dreptate, libertate și progres ale întregului popor, de a făuri imaginea artistică nepieritoare a acestei mari epoci, de a evoca trecutul glorios de luptă, de a îmbogăți spiritual omul prin realizarea frumosului, de a contribui la transformarea revoluționară a conștiinței umane. Literatura contemporană trebuie să participe substanțial la dezvoltarea culturii noastre, factor esențial în construirea societății socialiste, în evoluția spirituală a omului nou, în afirmarea pe plan internațional a valorilor de necontestat ale orânduirii sociale din România modernă.

Sarcinile pe care Congresul le pune în fața scriitorilor sînt încercate de răspunderea și noaptea chemărilor de vastă perspectivă. Sîntem siguri că la viitorul congres, privindu-și critic și autocritic activitatea, frontul creatorilor de literatură, cu parte integrantă

a frontului constructorilor socialismului din România, va fi prezent cu noi opere de o incontestabilă valoare.

Nu cu multă vreme în urmă, la Conferința organizației municipale de partid din București, mulțumind participanților pentru adevărată la propunerea de a fi reales secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea că își îndeplinește în înalul post pe care îl ocupă îndatorirea de soldat al partidului, de communist de omenie.

Cît sînge și cite lacrimi au curs pentru ea la cîrma țării să ajungă omenia! Pîindea pentru aceasta ne-am ridicat noi, comunistii, și am asaltat cerul pentru ea în această țară să domnească dreptatea socială și omenia, pentru ea omul, această minune a naturii, să fie om în țara noastră, să fie slujit, iubit și respectat, pentru ea el, omul, prin munca lui, să fie mai înțelept, mai bun, mai generos, mai frumos sufletește.

Noi, scriitorii din România, împreună cu milioane de locuitori ai acestui pămînt al nostru, vrem ca la cîrma partidului să rămînă mereu communistul de omenie Nicolae Ceaușescu. Din umilul sat al Scorniceștilor de altădată și pînă la acest înalt loc, el a parcurs un drum greu, de luptă. Nu i-a cruțat pe dușmanii poporului, ai clasei muncitoare, ai umanistului, dar pe om, pe adevăratul om l-a iubit, l-a respectat și l-a ajutat întotdeauna. De aceea, putem afirma cu puternic temei că secretarul nostru general este un communist de omenie.

În încheiere, vorbitorul a spus: Votăm pentru ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales secretar general al partidului, votăm pentru viitorul nostru, pentru demnitatea și libertatea noastră, pentru om, votăm pentru comunism.

Tovarășul RADU BELIGAN

Raportul secretarului general al Partidului Comunist Român a înfățișat — cu echilibrul și rigoarea unei opere clasice — imaginea zilelor, muncilor și împlinirilor României socialiste. A semnalat carențele activității noastre. A arătat cum putem clădi punți drepte între aspirații și realitate. A conturat îndatoririle și perspectivele țării, în contextul problemelor care se pun în acest ceas tuturor membrilor marii familii a umanității. A numit ideile, forțele și tendințele care-și dispută viitorul, indicînd un drum cert și deschizînd o perspectivă amplă. A afirmat și exprimat un spirit de veghe și

de fidelitate față de idealurile revoluționare. A lansat un vibrant apel la dezarmare și pace. Ascultînd cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu, am avut simțămîntul că raportul se constituie într-unul din cei mai luminoși și mai cuprinzători factori de judecată și de înțelegere a lumii contemporane. Îngăduiți-mi să-mă exprim întreaga adevărată la Raportul prezentat de secretarul nostru general.

În continuare, vorbitorul a afirmat: Printre cele mai însemnate cuceriri ale României socialiste se află și aceea că s-a impus și s-a consolidat o nouă concepție asupra culturii. Cultura nu mai e socotită ca prisosul și po-

doaba stearpă a existenței, ci un element de cunoaștere și desăvîrșire a omului. Un act prin care (ținem socoteală și dăm evidență de noi înșine. În cultură, socialismul vede una din forțele ziditoare ale personalității și una din trăsăturile identității unui popor. Cultura reprezintă în viziunea noastră o cristalizare în durată a năzuințelor, realizărilor și puterilor specifice națiunii. Conștiința, memoria și harta spirituală ei. Ceea ce o distinge și o definește. Iată de ce procesul făuririi culturii și al răspîndirii ei — între granițe și dincolo de ele — se integrează în eforturile generale ale țării.

În perioada care a trecut de la cel de-al XI-lea la cel de-al XII-lea Congres, numeroase opere au atestat și îmbogățit în aria literaturii și artei semnificația și valoarea construcției pe care o înfăptuim. Dar pentru mine, unul, cîștigul cel mai însemnat dobîndit în acest domeniu e că tot mai mult cultura, ca rezultat al adîncirii democrației socialiste, a devenit un fapt de comuniune și de solidaritate. Cărțile, tablourile, filmele, spectacolele sînt prilejuri de a dezbate cu ușile deschise tot ceea ce se gîndește și se realizează. Problemele acute și esențiale ale prezentului nostru sînt examinate cu răspundere într-un cadru foarte larg și foarte accesibil. Evident, în acest chip, cultura nu mai e un teritoriu mărginaș și izolat, iar puterile ei de înțelegere au sporit considerabil. De asemenea, și orizonturile ei s-au extins. Pe de altă parte, s-a intensificat participarea maselor la viața intelectuală. Nu am intenția să produc aici cifre statistice, dar oricine observă cît de repede se opunzează cărți tipărite în tiraje uriașe sau cît e de mare frecvența publicului la diverse spectacole care (în afișul nenumărate stagiuni. Și nu pot să nu corelez această mutație revoluționară, intervenită în raporturile dintre creator și public, cu ridicarea la viață, la cultură, la conducerea țării, a milioane de oameni. Să ne amintim, în această ordine de idei, că unul din geniile literaturii noastre, reflectînd în urmă cu decenii la destinul operei sale, socotea că nici paginile lui, nici ale altora nu vor trece vreodată dincolo de interesul citorva. „Ceaba — spunea I. L. Caragiale — sînt eu scriitor mare,

cînd optzeci la sută din ai pentru care am scris nu știu să citească. Păi glorie-i asta ?”. Temeiurile tristeții lui Caragiale s-au risipit nu numai datorită împrejurării că de mult s-a încheiat acțiunea de alfabetizare, dar și prin faptul că astăzi, cei mulți, foarte mulți, după ce au urecat într-un mod impresionant treptele culturii, sînt ei înșiși făuritori de cultură. Festivalul „Cîntarea României” marchează strălucit această superioară etapă a ascensiunii spre lumină... El face parte din ansamblul de măsuri menit să anime activitatea spirituală a întregului popor și să întărească armonia și conlucrarea între creator și mase din perspectiva a două dintre țelurile și atribuțiile cele mai de preț ale socialismului : cultura democratică și democratizarea culturii.

Vorbitorul a subliniat : Aceste obiective, aceste trăsături distinctive ale noii noastre societăți se află în centrul preocupărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu. Prin toată activitatea sa, secretarul general al P.C.R. ne oferă exemplul impresionant al conducătorului într-un deplin acord cu năzuințele poporului său. Întreaga sa operă, călăuzită de setea idealului, de imaginația creatoare, de luciditatea fără greș, de simțul posibilului, constituie un neîntrerupt proces de fuziune cu inima țării. Rareori o personalitate a dus pe culmi mai înalte ceea ce însemnă știința necesității momentului și perspectiva istoriei. Pentru noi, tovarășul Nicolae Ceaușescu intrupează conștiința răspunderii, pasiunea revoluționară, patosul patriotic și sentimentul umanității reunite în libertate, în dreptate, în armonie.

Prezența lui în fruntea partidului și a țării este o necesitate istorică. El vine pe firul de legendă al marilor cîrmaci ai acestui popor. Simbioza lui totală cu sufletul maselor, cu sufletul poporului, a dat funcțiilor pe care le deține un uriaș conținut afectiv, o vibrație adîncă și gravă.

Pentru noi toți, Nicolae Ceaușescu intruchipează omul nou, comunistul de omenie, idealul final și vital al viziunii noastre despre lume. Ținta întregului nostru efort moral.

Să ne trăiască și să ne conducă ani mulți și fericiți în pace și prosperitate, sub cerul de lumină al comunismului !

Tovarășul DUMITRU RADU POPESCU

Lumea imaginilor cuprinsă în cuvinte și în spațiul dintre cuvintele tipărite, lumea aceasta care face în inima și rațiunea cititorilor să dispară granițele dintre a fi și a părea, dintre prezent și trecut, lumea aceasta în care sîntem puși să vibrăm la marile probleme ale omenirii și la măruntele și fundamentale probleme ale ano-

nimilor, lumea aceasta în care un popor își înălțește trecutul și își vede prezentul și își întrezărește luminile zilei de mîine, lumea aceasta denumită artă a cuvîntului, a impus oamenilor noi dimensiuni ale existenței, afirmînd omul, destinul și istoria sa, treptele devenirii lui superioare. Să vorbești despre faptele oamenilor, despre faptele de

conștiință ale oamenilor, să pledezi pentru progresul istoriei, pentru necesitatea bucuriei de a trăi — iață câteva obiective de ieri și de azi ale condeierilor noștri implicați în destinul României socialiste. Poate mai mult ca oricând, în acest an, al 35-lea de la Eliberare, și în această toamnă fierbinte, scriitorii au meditat mai profund asupra realităților din țara noastră, au depus mărturie despre succesele înregistrate de Partidul Comunist Român în opera sa de edificare a socialismului în România. Contactul nemijlocit cu oamenii muncii din industrie și de la sat, zecele de șezători literare, patrouarea unor cenacouri au devenit fapte curente ale membrilor Asociației Scriitorilor clujeni, români și maghiari. Fiindcă, împreună, acum și aici, scriitorii redescoperă, în cuvântul exocator al Raportului tovarășului Nicolae Ceaușescu, ritmurile creației, proiecția superioară a viitorului privit cu ochii omului politic și de știință, ai temerarului conducător de țară, dar și ai iubitorilor de frumos.

Dezbaterea de către scriitorii a documentelor Congresului al XII-lea — *a arătat vorbitorul* — a evidențiat deplina lor aderență la această sinteză programatică a direcțiilor de propășire a României în viitor.

În afirmarea strălucitelor potențe materiale și umane ale națiunii noastre, în fundamentarea politicii interne și externe a partidului și statului, secretarul general al partidului nostru are o contribuție hotărâtoare. Slujitorii culturii — față de care tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a arătat mereu grija și prețuirea — sprijină, odată cu întregul popor, re alegerea sa în funcția de secretar general al partidului, convinși fiind că și pe viitor interesele vitale ale poporului român, cauza socialismului și a păcii vor găsi în domnia sa un apărător neobosit, dinamic.

De nenumărate ori secretarul general al partidului a subliniat rolul important al literaturii și artei în afirmarea valorilor și idealurilor de viață revoluționară. „Desigur — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — eoul muncii socialiste nu este un supraom : el are și calități și defecte, trăiește și bucurii și amărăciuni și izbînzi și înfringeri, iubește, visează, se zbuieumă ca orice ființă ome-nească”. „Arta scrisului poate fi un sprijin eficient în lupta societății noastre împotriva celor ce se sustrag de la obligațiile sociale, a arivismului, a manifestărilor de parazitism, a spiritului de căpătuială, a abuzurilor, pentru afirmarea principiilor echității socialiste în patria noastră”.

Adevăratele succese beletristice, *a subliniat în continuare vorbitorul*, au confirmat și confirmă sarcinile care cer literaturii noastre opere în care preceptarea vieții să nu fie făcută „în culori trandafirii”, dar nici în tablouri „donigratoare”. Avem astăzi nume-

roase volume de versuri cu o puternică rezonanță afectivă și intelectuală, după cum există numeroase romane și piese de teatru de mare succes. Toate acestea demonstrează că s-a statornicit la noi o puternică unitate între îndrumarea de partid și aspirațiile creatorilor din toate domeniile artei scrisului. Am mai putea vorbi de un fapt senzațional pe-trecut în cultura noastră : abolirea cenzurii, fapt fără precedent, ce evidențiază puternica încredere acordată oamenilor de litere de către partid, de secretarul general al partidului.

Și e bine că este așa. În pulsul atâtor con-deie valorose vom întâlni mai viu pulsul zilei de azi, prețuirea cuvântului, răspunderea față de cuvânt, de cuvântul care exprimă adevărul, vreau să spun, fiindcă nu există cărți mari cu adevăruri mincinoase, cu false cu-vinte.

Făcându-se eoul misiunii nobile a creato-rilor, *a spus vorbitorul*, scriitorii de azi din România sînt implicați în treburile publice și militează pentru ele. Scriitorul este un om public și în acest secol, și nu numai în acest secol, avem strălucite exemple de condeieri forțați, ca să zic așa, în virtețul vieții pu-blice, deveniți făuritori de limbă națională, ori de conștiință națională. Căci istoria unui popor este legată de poezia și cultura aceluia popor. Noi pledăm în acest noiembrie, mai mult ca oricând, pentru o conștiință vie, pentru formarea unei conștiințe în care liber-tatea, democrația, adevărul să lumineze viața vie a timpului nostru, viața vie și eforturile pline de succese ale oamenilor muncii care clădesc o lume nouă pe străvechiul pămînt al României.

Cine iubește cuvîntul, versul, versurile poe-ților neamului său, cine iubește geniul cu-vîntului poporului său — *a subliniat vor-bitorul* — își iubește poporul său, țara sa. Tovarășul Ceaușescu, tînr, recita la serbă-riile muncitorilor versurile poezilor patriei sale. Și dragostea sale față de poezie și luptei sale pentru dreptate și libertate i s-a răs-puns cu închisorile de la Brașov, Caransebeș, Doftana, Tg. Jiu. Ascultîndu-l pe secretarul general al partidului mi-am amintit că, acum cîțiva ani, tovarășul Ceaușescu a desființat închisori — în clădirile cărora înlînina azi cantine pentru muncitori, cooperative mește-șugărești, școli, cărți, flori. Pe harta țării, Caransebeșul este azi un oraș cu o industrie înfloritoare. ca și Tg. Jiu. Așadar, cine iu-bește cuvîntul, adevărul, dreptatea, poezia, stă în inima noastră, a condeierilor, în inima oamenilor muncii, în inima țării sale. Tova-rășul Nicolae Ceaușescu, iubind cuvintele po-porului de cuvinte care este România, iu-bește și apără temelia și cerul României, iubește și apără independența și suveranitatea României eterne.